



TURIB

TURKIYE URUN
IHTISAS BORSASI



UHK 2026 Hasat Öncesi Hububat Kongresi

“Ürün İhtisas Borsacılığında Gelişmeler”

Ali KIRALI

Konya, 04.04.2026

TÜRİB ve ELÜS Ekosistemi- Mart 2026

263

Lisanslı depo işletmesi hizmet vermektedir.

7

Ürün Piyasası Aracı Kurumu (ÜPAK) aracılık faaliyetinde bulunmaktadır.

11

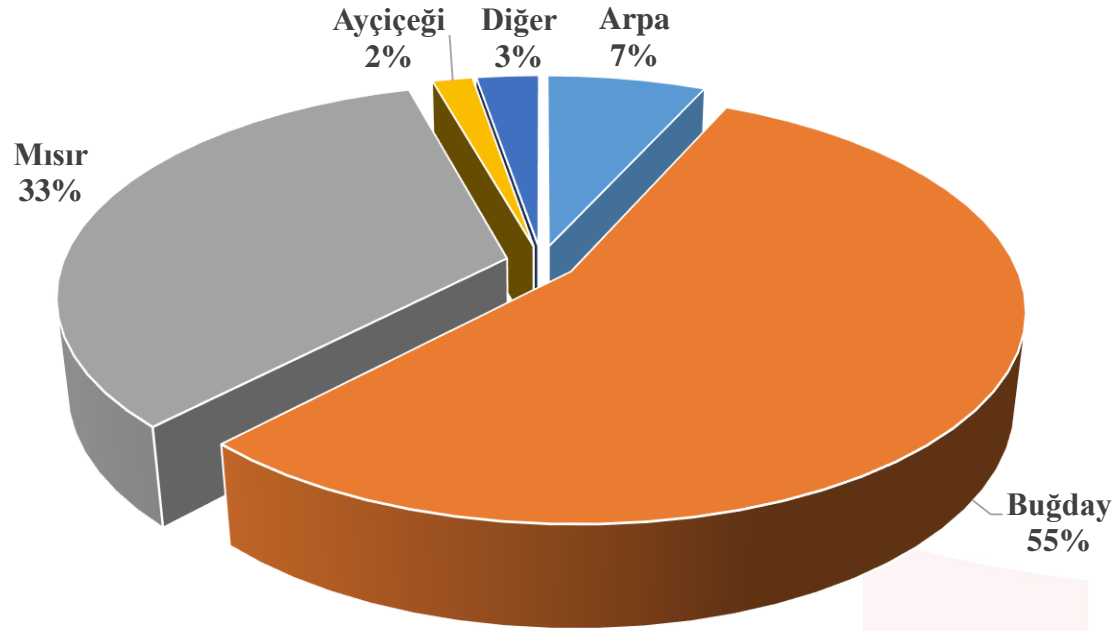
Takas merkezi üyeleri takas ve saklama hizmeti vermektedir.

108

Ticaret Borsaları ÜPAKlara acentelik hizmeti vermektedir.

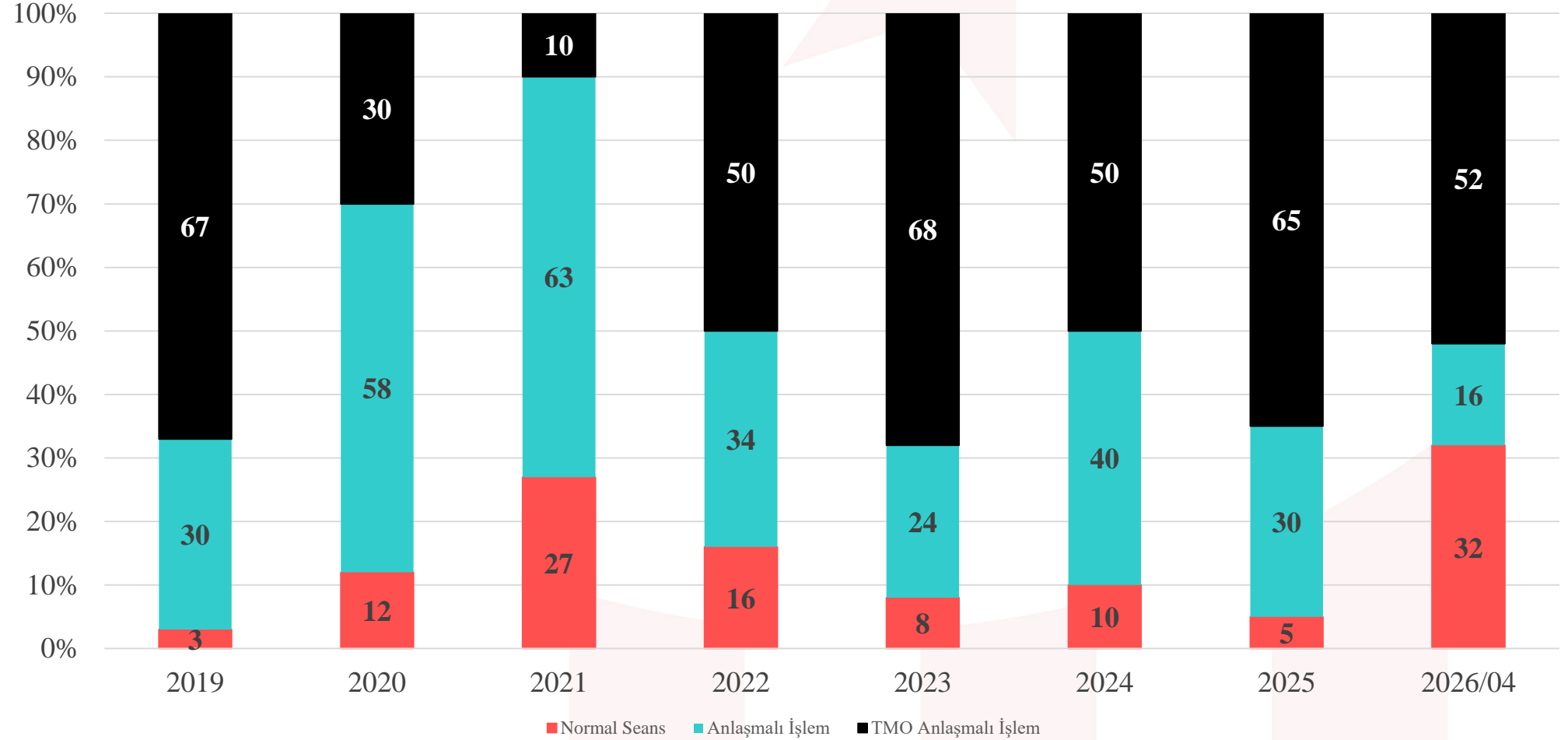
Faaliyete Geçişten İtibaren TÜRİB’de Gerçekleşen İşlemler*

► Ürün bazında işlem hacmi



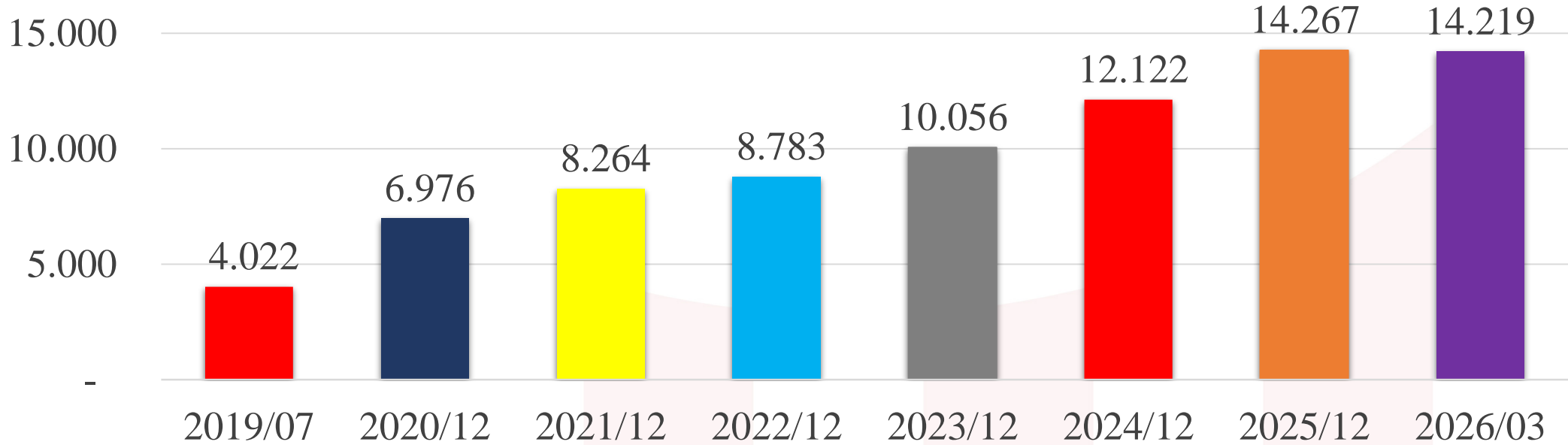
- **405 milyar TL** işlem hacmi
- **60 milyon ton** işlem miktarı
- **1.571.463 ELÜS** alım-satım işlemi

Özel Sektörün İşlem Hacmindeki Payı %

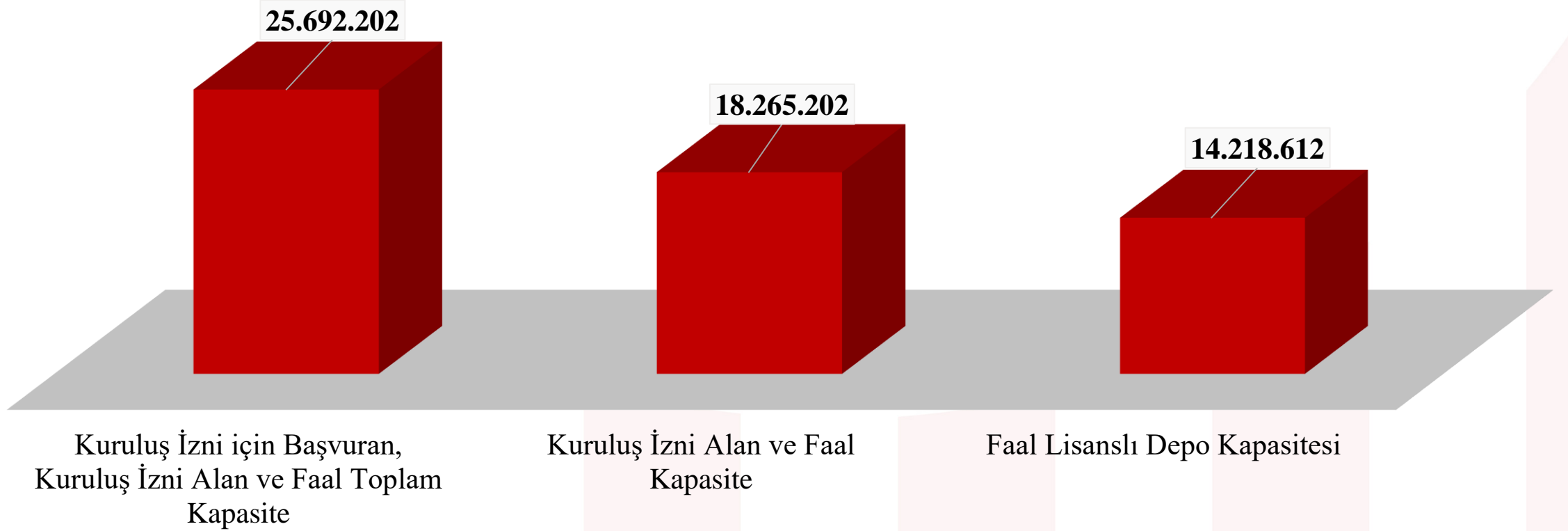


Lisanslı Depolar: Buzdağının Su Altındaki Kısmı

- ▶ 263 Lisanslı depo, 357 lokasyonda hizmet vermektedir.
- ▶ Türkiye'nin yıllık hububat rekoltesinin yaklaşık %38'i (5 yıllık ortalama rekolte: 37 milyon ton) lisanslı depolarda saklanabilmektedir.
- ▶ Lisanslı Depo Saklama Kapasitesi (000 ton):



Lisanslı Depoculuk Kapasitesi (Ton)



Tarımsal Ürün Endeksleri

- TÜRİB Tarımsal Ürün Endekslerinin **Başlangıç Değeri: 1000**
- Endeks Hesaplama **Başlangıç Tarihi: 1 Nisan 2021**



Uluslararası İş Birlikleri

- ▶ **Moğolistan Ürün İhtisas Borsası (MCE)**
 - MoU imza: 21.11.2022
- ▶ **Çek Cumhuriyeti Çek-Moravya Emtia Borsası (CMKB)**
 - MoC imza: 21.05.2024
- ▶ **Pakistan Ürün İhtisas Borsası (PMEX)**
 - MoU imza: 23.09.2024



CZECH MORAVIAN COMMODITY EXCHANGE KLADNO



PAKISTAN
MERCANTILE
EXCHANGE

P M E X

Uluslararası Kalite Standardında Hizmetler

- ▶ **ISO/IEC 27001: 2022 Bilgi Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikası – 09.01.2025**
- ▶ **ISO/IEC 20000-1: 2018 Bilgi Teknolojileri Hizmet Yönetim Sistemi Sertifikası – 15.04.2025**

İştirakler

- ▶ **Lisanslı Depoculuk Denetim A.Ş. - 07.01.2026**

TÜRİB Ar-Ge Merkezi Projeleri

- ▶ **TÜRİS- TÜRİB Teknolojik Dönüşüm Projesi**
 - TÜRİB ELÜS Piyasasında Aracılı Sisteme Geçiş - 13 Ocak 2025 ✓
 - Ürün piyasası aracı kurumlarının (ÜPAK) entegrasyonu
 - TÜRİB Vadeli İşlem Piyasası Projesi– 2026 II. yarısı
 - ELÜS ve TÜRİB Fiyat Endeksleri üzerine türev sözleşmelerinin işleme açılması
 - TÜRİB Teverruk Piyasası Projesi– Vergi düzenlemeleri sonrası açılış
 - Katılım finansına uygun kısa vadeli fon teminine yönelik ELÜS üzerine emtia ticareti
- ▶ **TÜRİB Yapay Zeka Destekli Piyasa Gözetimi: ATİP – Algoritmik Tespit ve İzleme Platformu**
 - Aracılı yapıda ELÜS Piyasasına entegrasyonu - 13 Ocak 2025 ✓
 - Vadeli İşlem Piyasasına entegrasyonu projesi – 2026 II. yarısı
- ▶ **TÜRİB Uluslararası Ürün Piyasası Projesi– 2026 II. çeyrek**
 - Ticaret Bakanlığı tarafından faaliyet izni verilen antrepolardaki tarım ürünlerinin ticareti
- ▶ **LİDBİS – Lisanslı Depo Bilgi Sistemi Projesi – 2026 II. yarısı**
 - Lisanslı depoculuk faaliyetlerine ilişkin iş ve işlemlerin elektronik ortamda sürdürülmesi ile LİDAŞlarda muhafaza edilen ürünlerin ve yetkili sınıflandırıcılar tarafından yapılan analiz ve sınıflandırma işlemlerinin takip ve kontrolü

ELÜS Piyasası'nda TÜRİS ve Aracılı Yapı

- ▶ **TÜRİB İşlem Sistemi (TÜRİS)**
 - Borsa iç kaynakları ile **yerli ve milli borsacılık çözümü** ülkemize kazandırılmıştır.
 - 13 Ocak 2025'den itibaren kesintisiz hizmet vermektedir.
 - Yüksek performanslı dinamik, uyarlanabilir ve sürdürülebilir ticari bir ürün elde edildi.
- ▶ Sahada müşteriye daha yakın olacak **ürün piyasası aracı kurumlarına (ÜPAK)** imkan verdi.
- ▶ Takas yanı sıra **risk, teminat ve temerrüt yönetimi** hizmetlerine entegre edildi.
- ▶ Ulusal platformlar üzerinden **piyasa veri yayımına** geçildi.
 - Matriks, Forinvest, IdealData üzerinden TÜRİB piyasa, endeks ve gösterge verilerinin yayımına başlandı.

TÜRİB Vadeli İşlem Piyasası Projesi

- ▶ **İşlem görecek vadeli işlem sözleşmeleri**
 - Dayanak
 - Arpa, Buğday Ekmeklik, Mısır ELÜSleri
 - TÜRİB Arpa, Buğday Ekmeklik, Mısır, Hububat fiyat endeksleri, göstergeleri
 - Uzlaşma (mutabakat) şekli
 - ELÜS dayanaklı – fiziki teslimat
 - Endeks dayanaklı – nakdi uzlaşma
- ▶ **Aracı ve/veya takas ve saklama hizmetlerinde Piyasa katılımcıları**
 - Ürün piyasası aracı kurumları
 - Sermaye piyasası aracı kurumları ve bankalar
- ▶ **Yatırımcı**
 - Tüm gerçek ve tüzel kişiler: çiftçi, sanayici, finansal yatırımcılar vd.
- ▶ **Seans saatleri**
 - ELÜS Piyasası ile paralel: 10.00-13.00

Yapay Zeka Destekli Piyasa Gözetim Projesi

- ▶ Kural bazlı geleneksel gözetim sistemi yanı sıra yapay zeka destekli gözetim altyapısının kazanılması sağlanmıştır.
- ▶ **I. Faz: Aracılı Yapıda TÜRİB ELÜS Piyasası- 13.01.2025**
 - Normal seansta gerçekleşen ELÜS bazında işlemlerde olağanüstü fiyat hareketlerinin ve şüpheli işlemlerin izlenmesi sağlanmaktadır.
 - Günlük verilerin yanı sıra gün içi veriler de analiz edilmektedir
 - Üretilen uyarıların dinamik kural seti ile anlık analizi yapılmaktadır.
 - Kullanılan algoritmalar yapay zeka destekli bir yapıya taşınmıştır.
 - Gerçekleşen işlemlerde yatırımcıların işlem kalıpları ortaya çıkarılmaktadır.
- ▶ **II. Faz : TÜRİB Vadeli İşlem Piyasası- Piyasanın canlıya geçişi ile paralel**
 - Piyasanın canlıya alınması ile birlikte mevcut spot piyasa analizlerine Vadeli İşlem Piyasası verisi eklenecektir.
 - Piyasa bazında ve spot-türev piyasalar aracı etkileşim izlenerek olağanüstü fiyat hareketlerinin ve piyasa bozucu şüpheli işlemlerin tespit edilmesi sağlanacaktır.

TÜRİB Uluslararası Ürün Piyasası Projesi

- ▶ **TÜRİB bünyesinde, fiziki ürünlerin ticaretinin yapılacağı işlem platformu**
 - **Ürün:** Antrepoda depolanan temel ve işlenmiş tarım ürünleri.
 - **Antrepo:** Ticaret Bakanlığı tarafından gümrük mevzuatı çerçevesinde verilen izin ile faaliyet gösteren depolar.
- ▶ **Piyasa katılımcıları:** Antrepo'da ürünü bulunan yerli ve yabancı tüzel kişiler ve bu ürünleri almak isteyen yerli ve yabancı tüzel kişiler.
- ▶ **Ürünlerin Borsa kotuna alınması ve işleme açılması:** Piyasa katılımcısı tarafından antrepolarda bulunup ürünleri için Borsa'ya yapılan yazılı başvuru üzerine, kotasyon başvurusu değerlendirilir ve işleme açılır.
- ▶ **İşlem para birimi:** ABD doları (USD), Euro (EUR)
- ▶ **Ürün takası:** Piyasada gerçekleşen işlemlerden doğan ürün teslim yükümlülükleri antrepoda, işlem tarihinde alıcı ve satıcı taraflarca anlaşılmalı teslim (valör) tarihine kadar satıcı tarafından alıcıya teslim edilir ve buna ilişkin teslim alındığı bildirimini alıcı tarafından TÜRİB'e yapılır.
- ▶ **Nakit takası:** Piyasada gerçekleşen işlemlerden doğan nakit yükümlülükleri T.C. Ziraat Bankası A.Ş. üzerinden gerçekleştirilecektir.

TÜRİB Teverruk Piyasası Projesi

- ▶ **Teverruk işlemleri:** Bankacılık mevzuatında katılım bankalarının fon kullandırma yöntemleri arasında, “*kar beyanı ile emtia satımı (teverruk)*” olarak finansman sağlama yöntemleri içinde sayılan işlemlerdir.
 - Türkiye’deki katılım bankaları tarafından yurt dışı piyasalarda yaygın olarak kullanılmaktadır.
 - Londra Metal Borsası’nda LME aracı kurumları aracılığı ile platin, paladyum vb. emtia üzerinden
 - Malezya Borsası Bursa Suq Al-Sila’da emtia piyasasında palm yağı üzerinden.
 - TÜRİB’de bu işlemler ELÜS üzerinden yapılabilecektir.
- ▶ **İşlemci Üye:** Kendi ve/veya müşterisi nam ve hesabına işlem gerçekleştirme yetkisi verilen katılım bankaları.
 - Müşteri: Türkiye Katılım Bankaları Birliği (TKBB) Danışma Kurulu tarafından belirlenen Katılım Finansı Teverruk Standardı çerçevesinde katılım bankalarının hizmet verdikleri tüm kişiler.
- ▶ **Ürün Tedarikçisi:** Toprak Mahsulleri Ofisi
- ▶ **Mali mevzuat gereksinimi:** Gelir İdaresi Başkanlığı nezdinde TMO ve TKBB ile KDV mevzuatında istisna düzenlemesi için çalışılmaktadır.

Lisanslı Depo Bilgi Sistemi Projesi


- ▶ **Denetim kuruluşu: Lisanslı Depoculuk Denetim A.Ş.**
 - TOBB (%51) ve TÜRİB (%49) ortaklığında 07.01.2026 tarihinde kurulmuştur.
 - Yönetim Kurulu'nda Ticaret Bakanlığı, TMO ve TOBB ile TÜRİB temsilcileri yer almaktadır.
 - Lisanslı depo işletmeleri ve yetkili sınıflandırıcılar nezdinde denetim ve inceleme faaliyet konusudur.
- ▶ **Denetim kuruluşunun yükümlülükleri**
 - Bakanlık talebi halinde faaliyet izni, şube izni, kapasite artışı ve lisans yenileme incelemelerini yürütür.
 - Depodaki fiziksel ürün miktarı ile elektronik kayıtların uyumunu kontrol eder.
 - Ürün analizlerinin doğruluğunu ve muhafaza koşullarını denetler.
 - Alet ve ekipmanların kalibrasyon durumunu inceler.
 - Bilgi sistemi ve seviye ölçüm sistemi kayıtlarını denetler.
 - Her yıl en az bir kez, risk esaslı rutin denetim gerçekleştirir.
- ▶ **Lisanslı depo bilgi sistemi**
 - Lisanslı depoculuk işlemlerinin elektronik ortamda yürütülmesi amacıyla geliştirilmektedir.
 - Seviye ölçüm sistemi ile depolarda muhafaza edilen ürünlerin takibini ve kontrolünü sağlar.
 - Yetkili sınıflandırıcılarca yapılan analiz ve sınıflandırma işlemlerinin izlenmesine imkân verir.
 - Sistem, TÜRİB Ar-Ge Merkezi tarafından geliştirilmektedir.




TÜRKİYE ÜRÜN İHTİSAS BORSASI

www.turib.com.tr

piyasalar@turib.com.tr

 [turib_iletisim](https://twitter.com/turib_iletisim)

 [turib_iletisim](https://www.instagram.com/turib_iletisim)

 [turibiletisim](https://www.facebook.com/turibiletisim)

 [turkiyeurunihhtisasborsasi](https://www.linkedin.com/company/turkiyeurunihhtisasborsasi)